

## Hijs, hand- en armsignalen

### Inleiding

Bij het hijsen van een last heb je altijd te maken met meerdere personen. Nu weet je uit ervaring dat er bij de communicatie tijdens het werk nog wel eens misverstanden ontstaan. Meestal los je dit op door bijvoorbeeld te zeggen: "Sorry, ik wist even niet wat je bedoelde". Als je met een hijswerktuig werkt is dat anders. De schade aan mensen, materiaal en materieel is zodanig groot, dat je er voor en tijdens het hijsen alles aan moet doen om misverstanden te voorkomen.

In principe zijn er twee manieren om tijdens het hijsen met elkaar te kunnen communiceren. Dit kan door middel van:

- gebaren
- portofoons.

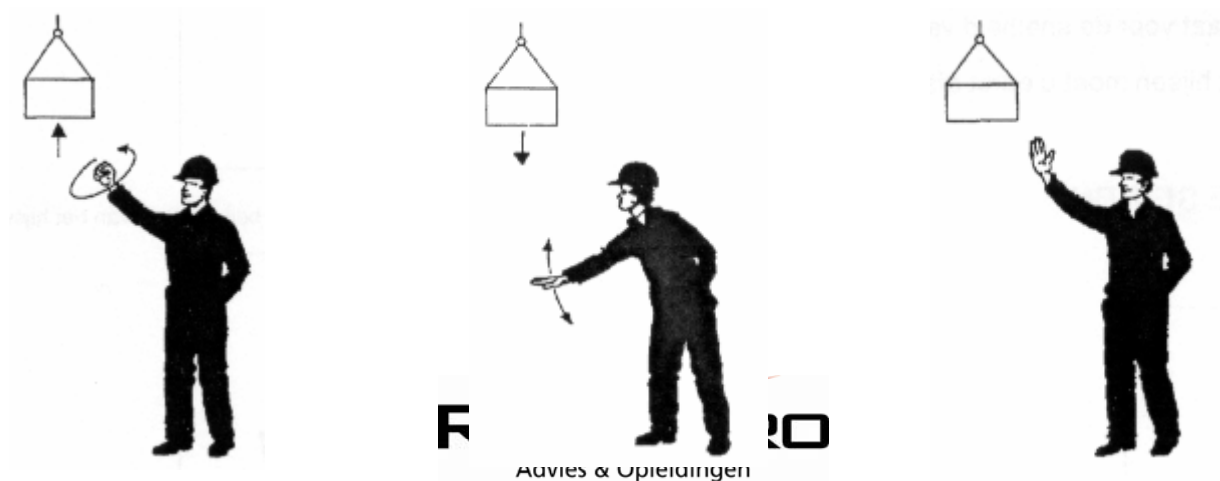
### Gebaren

Als je met een hijskarwei bezig bent dan zul je al snel geneigd zijn de kraanmachinist met gebaren duidelijk te maken wat je bedoeld. Het is vaak onmogelijk om gewoon met de kraanmachinist te praten. De machinist zit te hoog of de kraan maakt te veel lawaai. Om dan maar te zwijgen van de geluidsoverlast van radio's op een bouwplaats.

### Iedereen dezelfde gebarentaal

Om misverstanden te voorkomen heeft men een gebarentaal vastgesteld: de "hand- en/of armseinen". Deze hand- en/of armseinen zijn uniform. Hiermee wordt bedoeld dat iedereen die maar iets te maken heeft met het werken met een hijswerktuig of met het aanslaan van lasten dezelfde armseinen moet hanteren.

Deze seinen zijn genormaliseerd. Dat betekent in dat ze in een voorschrift zijn vastgelegd. Iedereen in Nederland gebruikt dezelfde seinen met wat voor hijswerktuig of hijskarwei je ook bezig bent. Op deze manier kunnen er geen misverstanden ontstaan over hoe je de seinen moet geven.



Hijsen

Vieren

Stoppen

## Hijs, hand- en armsignalen



**Noodstop**



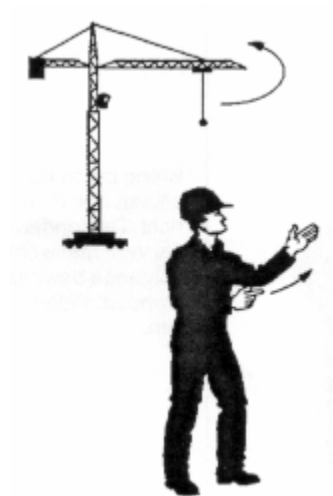
**Klein stukje**



**Vluchtverandering  
van de kraan af**



**Vluchtverandering  
naar de kraan toe**



**Zwenken in de  
aangegeven richting**

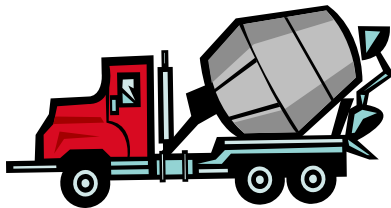
## Hijs, hand- en armsignalen

### Kijken om een hoekje

Je moet niet alleen armseinen geven, je moet ze ook kunnen herkennen. Dat is van groot belang. De situatie tijdens een hijskarwei is natuurlijk niet altijd optimaal. De machinist kan de daarbij behorende aanwijzer niet altijd zien. In zo'n situatie moet gebruik worden gemaakt van een tweede aanwijzer. De tweede aanwijzer moet in staat zijn de armseinen van de man bij de last zonder misverstanden over te brengen naar de kraanmachinist.

### Weten waarmee je bezig bent

Een ander belangrijk punt is dat je bewust handelt. In de drukte van het werk wordt daar wel eens niet aan gedacht. Je moet je steeds afvragen of de machinist je goed kan zien. En of de machinist kan zien welke armseinen jij geeft. Want anders ontstaat er voor de machinist een onzekere situatie en dit levert gevaar op.



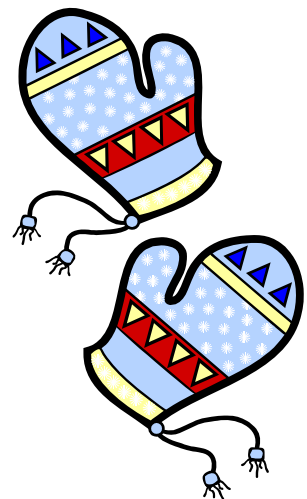
Denk bijvoorbeeld eens aan de man aan de kubel bij het betonstorten of bij het hijsen van wanden. De man die de aanwijzingen geeft, kan zodanig staan dat hij bij het wegdraaien of ophalen van de wand plotseling uit het gezichtsveld van de machinist verdwenen is.

### Armseinen oefenen

Het is belangrijk dat je voor je met het hijskarwei begint de armseinen even doorneemt. Dat moet je zeker doen als er een 'vreemde' machinist op het werk komt. Vergelijk in ieder geval of je het samen over dezelfde betekenissen hebt.

### Zichtbaarheid

Eerder hebben we al verteld dat duidelijkheid en zichtbaarheid zeer belangrijk zijn. Je kunt de zichtbaarheid vergroten door handschoenen en/of ondermouwen te gebruiken met een afstekende, duidelijk herkenbare kleur. Als er gehesen moet worden bij kunstlicht kun je deze handschoenen en ondermouwen voorzien van reflecterend materiaal.



## Hijs, hand- en armsignalen

### Portofoons



Er zijn situaties waar armseinen niet toereikend zijn. In zulke gevallen kun je gebruik maken van een draagbare zend- en ontvanginginstallatie de portofoon.

Hou er rekening mee dat er meerdere portofoons in de buurt gebruikt worden. Hierdoor kunnen gevaarlijke situaties ontstaan. Portofoons zijn ook nogal storingsgevoelig voor andere frequenties. Storing door andere frequenties kan ontstaan wanneer je in de buurt van een ziekenhuis of transformatorhuis werkt.

Gebruik de portofoon niet om zomaar met elkaar te kletsen. Maak met de machinist en de anderen die bij het hijskarwei betrokken zijn zeer duidelijke afspraken over de herkenbaarheid van de commando's en voor wie ze bestemd zijn. Noem elkaar steeds bij naam.